

**YÜKSEK ÖĞRETİMDE
"CAZİBE MERKEZİ"
OLMAK ADINA**

DEİK'TEN EĞİTİMDE
BÜYÜK ATILIM

02

**ÜNİVERSİTELER
AYAKTA
KALABİLİR Mİ?**

DİJİTAL DEVRİM
AKADEMİK
HAYATIMIZI NASIL
DEĞİŞTİRİYOR?

Jim Randle - June Soh

04

**AVRUPA BİRLİĞİ
MİLLİYETÇİLİK VE
KADER**

AVRUPA BİR DAHA BİR
ARAYA GELEMEYECİK

George Friedman

06

**CİNAYET
KURUMSALLAŞIYOR
VE NORMATLARIYOR**

AZİZ CASUS UÇAK
KİLİSESİNDE DUA
ETMEK

Tom Engelhardt

10

**HIZLA YAŞLANAN VE
MÜSLÜMANLAŞAN BİR
ÜLKE RUSYA**

RUSYADAKİ
MÜSLÜMANLAR İÇİN
RUS VE OSMANLI
ARASINDA SÜRDÜRÜLEN
MÜCADELE

Roman Silantiyev

11

AYDIN

İSRAİL

VE BARZANI AİLESİ

Yıl 1966,
K. Irak....
MOSSAD
Başkanı Meir Amit,
Molla Mustafa
Barzani ile...

Doç. Dr. Sait YILMAZ*

İran, Arap ve Bizans tarihçileri tarafından varlıklarını kaydedilmiş olmasına rağmen Kürtlerin kökeni konusunda belirli bir ittifak yoktur. Bazı Kürt tarihçileri, kendilerini Urartulara, Ari Irka bağlamak istemişlerse de bunu belgeleyememişlerdir. Kürtlerin kökeni konusunda dil'e bakmakta bir fayda sağlamamaktadır; Kürtçede biraz Arapça, biraz Farsça ve Türkçe dışında pek az sözcüğe rastlanmıştır. Tarih Kürtlere Orta Doğuda rastlanmış ve hiçbir zaman bağımsız bir devlet olamamışlardır. Daima, o çevreye hâkim devletlerin yönetiminde kalmışlar, her dönemde bağımsız olmak için başkaldırmışlar ve yenilmişlerdir. Ancak her zaman birlikte yaşadıkları topluma kendilerini kabul ettirmişler, onlarla bazen uyusarak bazen diklenerek günümüze kadar gelmişlerdir. Kürtler tarihte homojen bir topluluk olmamışlar, bugün de değillerdir. Birden çok etnik topluluk olmalarının en önemli göstergesi birbirini anlamayacak kadar çok ve farklı lehçeler kullanmalarındır. Pek çok aşiret reisi ya yabancı kökenlidir ya da menseleri farklı gruplara hâkimdir. Irak'ın kuzeyinde Nakşibendilik tarikatı yaygındır. Nakşibendi aileleri ve şeyhleri içinde en güçlüsü günümüzde Barzani ailesidir. Irak'ın kuzeyinde bağımsız bir Kürt devleti kurmak isteyen Mesut

Barzani'nin babası Molla Mustafa Barzani'nin ağabeyi Şeyh Abdüsselam, Nakşibendiliğin yayılmasını sağlayan Kürt kökenli Nakşibendi tarikatı lideri Mevlana Halid'in mürididir. Mevlana Halid'in Halidiye yolu Irak'ın kuzeyinden bütün Orta Doğu'ya yayılmış, Kürt-İslamcılığının Nakşibendi kolu İstanbul'a ulaşmıştır. Barzani ailesinden çıkan Nakşibendi-Halidi şeyhlerin hepsi kendilerine Mesih-Mehdi payesi vermişlerdir. Barzani ailesine ait Nakşibendi-Halidi şeyhler müritlerine bağımsız Kürdistan fikrini empoze etmekteydiler. Osmanlı Türkiye'si içindeki fikri anlamda ilk Kürt isyanını başlatan, Nakşibendi-Halidi Şeyhi I. Abdüsselam Barzani, müritleri tarafından Mehdi olarak kabul ediliyordu. I. Abdüsselam İstanbul'u ele geçirecek halife koltuğuna oturmak rüyaları içindeydi. Ancak müritleri tarafından uçtuğuna inanılan I. Abdüsselam Barzani pencereden fırlatılınca yere çakılarak öldü. Şeyh II. Abdüsselam Barzani ise Osmanlı Türkiye'si'ne karşı silahlı isyana teşebbüs eden ilk Nakşibendi-Halidi Kürt şeyhidir.

Barzaniler 1900'lere kadar Barzan köyünde kurdukları tekkelerde pek çok Nakşibendi-Halidi mürit yetiştirdiler. Barzan, Türkiye sınırına 15, İran-Irak sınırına 70 kilometre mesafede yer alır. Barzan şehri, önce

Yahudi bahamalar sonra da Nakşibendi tarikatı şeyhleri ile ve Kürt milliyetçiliğinin cazibe merkezi olarak varlığını sürdürdü. Barzani aşireti her fırsatta Osmanlı Türkiye'si'ne isyan etti. Kürt isyanları ile Barzani aşiretinin ortaya çıkışı hemen hemen aynı zamanlara denk gelmektedir. Barzani aşiretinin yaklaşık 200 yıllık geçmişi Osmanlı Türkiye'si'nin zayıflaması ile başlar. I. Dünya Savaşı esnasında Irak'ta Osmanlıların Orta Doğudan çekilmesine neden olan bazı isyanlar olmuştur. İngilizlerin ilgi odağı haline gelen bölgede İngilizler Basra bölgesini ele geçirecek propaganda etkinliği ile Arapları Türklere karşı kıskırtmıştır. Osmanlı'nın parçalanmasından sonra Cumhuriyet Türkiye'si'ne karşı kullanılmak üzere Barzani aşireti; değişen dünya konjonktürüne uygun olarak ABD-İsrail-İngiltere türleşüsünün beslediği bir 'mayın çeşei' olarak görülmüştür.

Irak'ta Kürt isyanları ve Molla Mustafa Barzani

Molla Mustafa Barzani'nin tanımlanmasına göre Barzani Aşireti Amadiye yakınlarında yaşıyan eski ve savaşçı bir aşirettir. Dede Sait Barzani Osmanlı İmparatorluğu'na karşı en çok ayaklanan aşiret reisiydi. Muhammet Barzani'nin büyük kardeşi Abdüsselam Barzani Osmanlı

İmparatorluğu'na karşı ayaklanması nedeniyle dönemin Musul Valisi Süleyman Nazif tarafından 1915'de idam edilmiştir. İstiklal Savaşı yıllarında İngiltere Krallığının Kürt uzmanı ve aynı zamanda Türk düşmanı olan İngiliz istihbaratçı Edward William Charles Noel'in rehberliğini ve tercümanlığını yapanlar ise Kürt Bedirhan aşiretidir. Osmanlı Devletinin I. Dünya Savaşı'nda yenilmesinden sonra Mustafa Kemal Atatürk'e suikast girişimini planlayan Bedirhan aşireti soyundan gelen Dr. Kamuran Ali Bedirhan İran istihbarat örgütü SAVAK tarafından desteklenerek Barzani ile İsrail'in arasını yapmak üzere gönderilmiş, başkanı olarak Barzani emrindeki Kürt müslüman İsrail subaylarına eğitilmelerini sağlamıştır. Kürtçülük hareketinin önde gelen şahsiyetlerinden biri olan Kamuran Ali Bedirhan Kürdistan Teâlî Cemiyeti üyesiydi. 1940 yılından sonra Paris'e yerleşerek Polonyalı Yahudi bir kadın ile evlenen Kamuran Ali Bedirhan ölümüne kadar da Paris'te yaşadı. Günümüzde Bedirhan aşireti mensubu olup, Türkiye'de faaliyetlerde bulunan idamı ve politikacılar arasında Cüneyt Zapsu ve akrabalarının iştirakleri (Massey Ferguson, BIM Marketler zinciri vd.) bulunmaktadır.

